

ФІЛОСОФІЯ СЕРЦЯ П. ЮРКЕВИЧА

Фундаментом філософського світогляду Памфіла Юркевича постає феномен людської душі. А центром будь-якого духовного життя є серце, яке постає глибинною основою людської природи і морально-духовним джерелом діяльності душі. У переживаннях, відчуттях, реакціях, що складають життя людини і її серця, відбивається індивідуальна особистість, де розум тільки вершина, а не корінь духовного життя людини. Із серця починає і зароджується рішучість людини на ті чи інші поступки, в ньому виникає багатоманітність намірів і бажань; воно є сідалом волі і бажань (хотінь).

У філософських побудовах П. Юркевича серце набуває філософського концепту. П. Юркевич усебічно обґрунтовує значення серця в людському житті, говорить про серце як про онтологічний корінь буття людини і передумову пізнання. Вчення П. Юркевича про роль серця у пізнанні може бути виражене у наступних тезах: 1) серце виражає і розуміє такі духовні стани, які в силу своєї духовності і життєвості недоступні для відстороненого знання розуму, тобто переживання світу багатше від знання про нього.

П. Юркевич прагне довести, що серце є сукупністю усієї діяльності людини. Такі доводи він відшукує, цитуючи вислови про серце із Біблії та розділяє їх за наступною тематикою:

1. Серце - вмістилище і носій усіх тілесних сил людини.
2. Серце - центр душевного та духовного життя людини.
3. Серце - вмістилище різноманітних душевних почуттів, переживань і пристрастей.
4. Серце - центр моральності людини.
5. Серце - начало усього доброго та злого у словах, думках і діях людини.
6. Серце і голова.

Отже, серце Памфіл Юркевич бачить основою усього людського буття, тільки за допомогою серця людина здатна відчутти цей світ, побачити усі його кольори та насолодитися життям. Сенса людського буття він вбачає у творінні добра, у служінні людям, у допомозі ближньому, у любові до усіх людей. Серце є джерелом рішучості людини в певних випадках, різноманітних намірів і бажань, воно - місце волі та бажань людини. Серце є центром моральності, духовності людини, у ньому породжується найкращі почуття

людини, воно повинно кликати людину на боротьбу із несправедливістю, із тим, що нав'язують інші, серце не повинно піддаватися волі розуму.

Серце, каже Памфіл Юркевич, є «вихідним пунктом усього доброго й злого в словах, думках і вчинках людини». Тож, на мою думку, вклад Юркевича та його концепція «філософії серця» є неоцінним здобутком української нації. І якщо люди почнуть притримуватись настанов філософа, то стануть щасливішими і їх душі наповняться добром.

«Філософія серця» Юркевича є здобутком вітчизняної філософії, його вихідні ідеї є підґрунтям для розвитку інших філософських думок, що можуть або підтримувати, або нехтувати здобутки Юркевича. Але на мою особисту думку, концепція Юркевича є дуже корисною і доцільною, тому що у повсякденному житті людині необхідно аналізувати навколишній світ не тільки за допомогою раціонального мислення, але й досягати цей світ за допомогою душі, за допомогою серця. Ми можемо пізнати іншу людину ззовні розумом, але відчути її сутність ми можемо тільки за допомогою серця та якихось внутрішніх відчуттів.